

Az osztály és az iskolapszichológus együttműködési lehetőségei

Iskolapszichológusok Módszertani Bázisa
Budapest, 2012. november 27.

Szabó Csilla
pedagógiai és tanácsadó szakpszichológus

Mire számíthat a hallgató?

- Műfaja: „szubjektív beszámoló” (1982-től folyamatosan)
- Mit kaptam a pedagógusi gyakorlattól? (1982-1993)
- A két szakember attitűdje, feladat- és hatásköre, szabályrendszere, képzettsége...
- Viták és belső vívódások --- a változás
- A pedagógiai és pszichológiai módszerek találkozására kezdeményezések
- Az iskolapszichológusi gyakorlat,
azaz: ahogy én látom a hivatásom egy szeletét (1992-től)
- Összegzés

Mit kaptam a pedagógusi gyakorlattól?

(1982-1993)

- A pedagógusi szerepben szerzett saját tapasztalatok
- A szakmára jellemző attitűd...,
amely alapvetően más, mint a pszichológusé, de közös pontok...
- Együttműködés a szülővel, családdal, kollégákkal
- Osztályokkal munka /magas létszámú csoportok!/
■ A csoportos és frontális munkaforma megtapasztalása
- Módszertani próbálkozások, kísérletezések
- Szülői értekezletek
- ...

Módszertani próbálkozások, kísérletezések

Szaktanárként:

- irodalom és személyiségfejlesztés /pl.Parainesis../
- „rajzos” irodalom
- iskolarádió
- újságszerkesztés
- olvasókör
- ...
- és ☹ /gyász (2.) feldolgozása/

Osztályfőnökként:

- peremhelyzetű gyerekek /Andris-vasút, Gergő-horgászat/
- Iskolarádió, pl.április 1.
- Családi és osztálykirándulások
- Osztályfőnöki órán önismereti játékok /!/
- Szülők az oszt.főnöki órán
- Közös tevékenységek, munkák
- Pályaorientáció és pályaválasztás /pl. jellemzés a szülőktől --- 15éves találkozó/
- ...
- és ☹ /gyász (1.) feldolgozása az osztályban/

A pszichológus attitűdje és szabályai

(1992-től folyamatosan)

...a teljesség igénye nélkül

- Szabályok és attitűd változása
- Önkéntesség, titoktartás elve
- Csoportszabályok közösen/a passzolás joga/
- Engedélyeztetés, hozzájárulás 18.éév alatt
- ...

A formai elkülönítés

- alapfok – középfok
- csoport – alacsony létszámú osztályok (pl. alapítványi iskolák)-osztály
- direkt – indirekt
- engedéllyel végezhető– hozzájárulás nélkül
/infok átadása/
- ÉS
a pszichológus státusza / teljes vagy részállás, „utazó”szakemberek/
és a vállalható feladatok köre

Alapfokú intézmény alacsony létszámú osztályaiban

Pl. alapítványi iskolák, alacsony létszámú önkorm. iskola

Közvetlen módszerek:

- Mesék megbeszélése, mese rajzokban
- 5-6.osztály: pl. Heltai fabulák
- 7-8.osztály: „színes”zene
- Önismeret és készségfejlesztés /hobbi—Lali, térkép.../
- Pályaorientáció és pályaválasztás előkészítése/fogalmak tisztázása, iskolarendszer felépítése.../
- Methálhigiénes programok /Csendes Éva/
- Felmérések /szociometria, tanulással kapcsolatos felmérés, szűrés/
- Közös oszt.f.órák a védőnővel /életmód, felvilágosítás /

Közvetett módszerek:

- Együttműködés a pedagógusokkal
- Konzultáció és együttműködés a szülőkkel
- Szülői értekezletek
- Szülők Klubja –”kerekasztal”

Alapfokú intézmény osztályaiban /25-27 fő/

Közvetlen módszerek:

- Mesék megbeszélése, mese rajzokban
- 5-6.osztály: pl. Heltai fabulák
- 7-8.osztály: „színes”zene
- Önismeret és készségfejlesztés ; CSAK bizonyos feladatok, módszerek!!!
/hobbi—Lali, térkép.../
- Pályaorientáció és pályaválasztás /fogalmak tisztázása, iskolarendszer felépítése.../
- Methálhigiénes programok /Csendes Éva/-----részleges KUDARC --- változás!!!
- Felmérések /szociometria, tanulással kapcsolatos felmérés, szűrés/
- Közös oszt.f.órák a védőnővel /életmód,felvilágosítás /

Közvetett módszerek:

- Együttműködés a pedagógusokkal, gyermekvédelmi felelőssel
- Konzultáció és együttműködés a szülőkkel
- Szülői értekezletek –bemutatók, bizonyos témákban fakultatív foglalkozások is
/tanulással kapcsolatos felmérés/
- Szülők Klubja –”kerekasztal”-beszélgetések

Középfokú intézmények osztályaiban

/30-35 fő/

főállás

Direkt formában:

1. Bemutatkozás osztályfőnöki órán
2. Felmérések: szociometria, tanulással kapcsolatos felmérés a belépő osztályokban /felvétel, visszajelzés osztályban, egyénileg --- kapcsolatfelvétel, javaslatok, egyéni vizsgálatok, javaslatok, közös munka vagy szakintézménybe irányítás/
3. Tanulási módszerekről közös osztályfőnöki órák
4. Védőnővel közös osztályfőnöki órák az „étlapunkról” /pl.életmód, életvezetési tanácsadás,a kamaszkor jellemzői.../Elsődleges cél: infok adása!/
5. Pályaorientáció és a pályaválasztás előtti közvetlen időszak támogatása /alapfogalmak, általában a p.v. szempontjai, pályaismeret bővítése, iskolarendszer jellemzői...diákmunka, gyakornoki munka, ösztöndíj,önéletrajz, az újratervezés lépései OKJ-s képzések.../ (Bizonyos ponton akár iskolai szinten is támogatható... 😊)

Középfokú intézmények osztályaiban

/30-35 fő/

Indirekt módszerek:

- Pedagógussal konzultáció
- Esetmegbeszélések / a szabályok mentén!/
 - Osztályfőnök „felkészítése”, szakirodalom adása
 - Szülői értekezleten bemutatkozás
 - Tematikus, fakultatív szülői értekezlet

Szervezési nehézségek

- *osztályfőnöki órák szerepe a középfokú intézményekben*
- *óraszám*
- *diákok nyitottsága*
- *tanárok nyitottsága*

Külön kérdés : a pszichológia oktatója *vagy* gyakorló pszichológus?

Kérdések

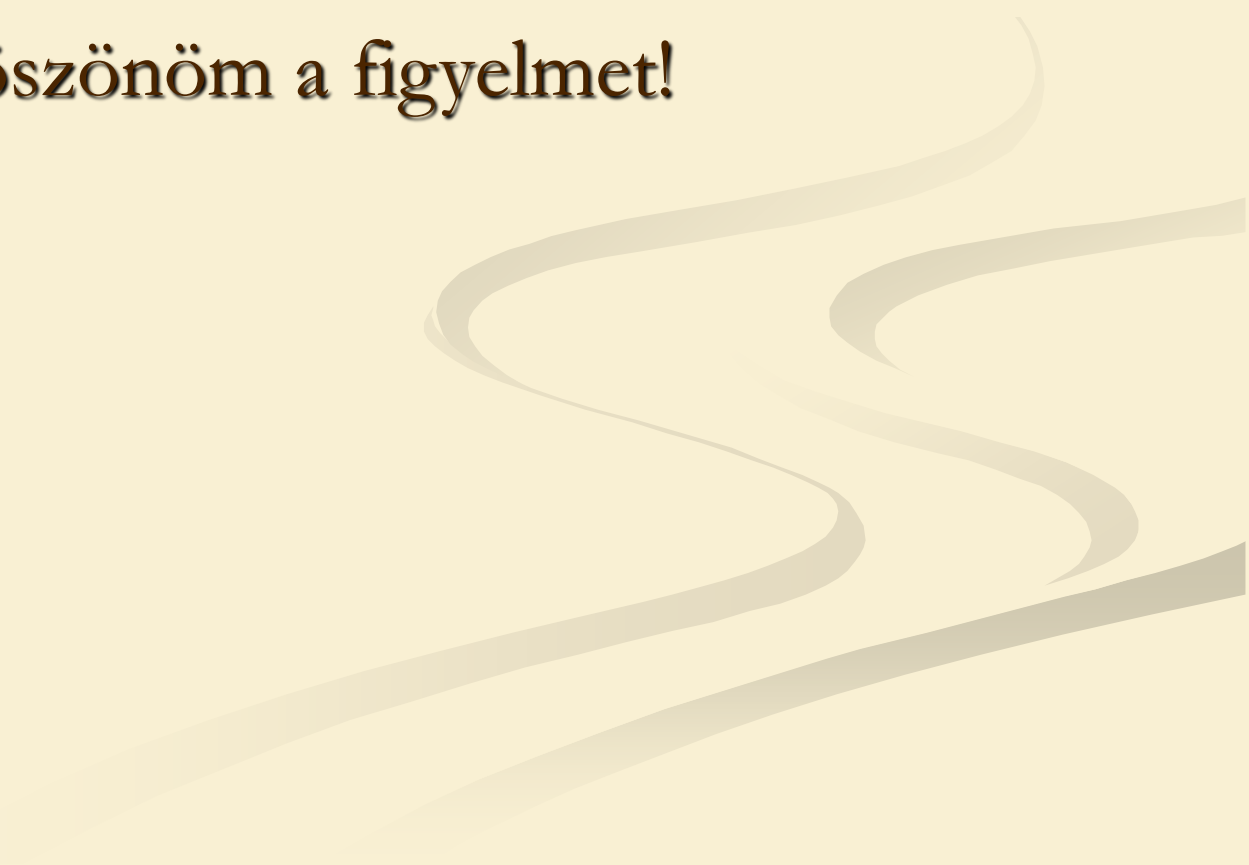
- Ki lehet iskolapszichológus?
 - Milyen keretek között dolgozhat a szakember?
 - Mit vállalhat az adott/kapott/ keretek között?
-

Összegzés

- Szakmai alapok és kompetencia határai
- Alapvető szabályok betartása
- Hitelesség megőrzése
- Az adott intézmény helyzete, légköre
- Kapcsolat az osztályfőnökkel, szaktanárokkal, szülőkkel
- Az osztály jellemzői
- Folyamatos alkalmazkodás és megújulás ...

*és akkor örömmel végzett,
de komoly játék az egész 😊*

Köszönöm a figyelmet!

The background features several thick, light-colored wavy lines that flow from the bottom right towards the center, creating a sense of movement and depth.